

SENAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1979-1980

17 JANVIER 1980

Proposition de loi tendant à imposer un statut juridique exclusif aux installations nucléaires établies sur un site donné

 (Déposée par M. de Wasseige et consorts)

DEVELOPPEMENTS

Il importe de déterminer de manière précise les propriétaires et les responsables d'une installation ou de plusieurs installations nucléaires établies sur un site donné.

Certes, la loi du 18 juillet 1966 a défini « l'exploitant » et l'a rendu responsable vis-à-vis des tiers de tous accidents, la notion d'exploitation n'étant pas nécessairement liée à celle de propriétaire.

Indépendamment du problème des assurances en cas d'accident, seul traité dans la loi de 1966, de nombreuses autres responsabilités incombent au propriétaire, citons notamment, les permis de bâtir et d'exploiter, les relations avec les autorités locales et régionales, la garde des installations, l'embauche et les licenciements, les programmes de marche, les décisions d'arrêt, de vérification, de contrôle, l'information, les résultats, etc.

Or, on constate que les installations nucléaires en Belgique sont bien définies géographiquement mais leur statut juridique est hétéroclite : tel site contient une unité « en indivision » et une autre propriété d'une société anonyme laquelle détient des activités non nucléaires sur d'autres sites, tel site contient une unité appartenant à une société anonyme et une autre unité appartenant à une autre société anonyme, tel site contient une unité appartenant à une société anonyme de droit français possédant en outre des unités dans un autre pays que la Belgique, tel site est propriété d'une société anonyme laquelle est aussi bureau d'études, etc.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1979-1980

17 JANUARI 1980

Voorstel van wet waarbij een exclusieve rechtstoestandregeling wordt ingevoerd voor vestigingsplaatsen van kerninstallaties

 (Ingediend door de heer de Wasseige c.s.)

TOELICHTING

Het is van belang nauwkeurig te bepalen wie de eigenaars van de kerninstallaties op een bepaalde vestigingsplaats zijn en wie daar de verantwoordelijkheid dragen.

De wet van 18 juli 1966 heeft weliswaar de « exploitant » aangewezen en hem tegenover derden aansprakelijk gesteld voor ongevallen, maar het begrip exploitant hangt niet noodzakelijk samen met het begrip eigenaar.

Afgezien van de verzekering tegen ongevallen — het enige probleem dat geregeld is in de wet van 1966 — draagt de eigenaar verantwoordelijkheid voor een groot aantal andere zaken, zo b.v. de bouw- en de exploitatievergunning, de betrekkingen met de plaatselijke en de gewestelijke overheid, de bewaking van de installaties, de indienstneming en het ontslag van personeel, de bedrijfsprogramma's, de beslissingen tot stopzetting, tot verificatie, controle, de voorlichting, de resultaten enz.

Nu zijn de kerninstallaties in België geografisch wel omschreven, maar hun rechtstoestand is zeer verschillend : de ene vestiging bestaat uit een « onverdeelde » eenheid en een installatie die eigendom is van een naamloze vennootschap welke nog andere niet-nucleaire vestigingen heeft op andere plaatsen; een tweede vestiging bestaat uit een eenheid die eigendom is van een naamloze vennootschap en een eenheid die eigendom is van een andere naamloze vennootschap; een derde vestiging bestaat uit een eenheid die eigendom is van een naamloze vennootschap naar Frans recht welke bovendien nog eigenaar is van eenheden in een ander land dan België; een vierde vestiging is eigendom van een naamloze vennootschap die tevens ook adviesbureau is enz.

Dans le but de pouvoir identifier exactement les responsabilités et de connaître les propriétaires, il est proposé d'imposer à tout site contenant une ou plusieurs exploitations nucléaires d'être la propriété d'une seule société anonyme par site. En vertu de la présente proposition, les actions de ces sociétés anonymes seraient nominatives, ce qui permettrait une identification permanente de tous les propriétaires sans aucun préjudice quant à leurs droits de disposer de leurs actions.

Enfin, il serait interdit à ces sociétés anonymes d'avoir d'autres activités en dehors du site ou de détenir des filiales.

Y. de WASSEIGE.

PROPOSITION DE LOI

ARTICLE 1^{er}

Par site contenant des installations nucléaires, il faut entendre un lieu géographique localisé, d'un seul tenant et où se trouvent en service, à l'arrêt ou en construction soit un ou plusieurs réacteurs nucléaires, soit une ou plusieurs installations où sont mises en œuvre ou détenues des quantités de substances fissiles supérieures à la moitié de la masse critique minimum, soit un ou plusieurs ateliers de retraitement des combustibles nucléaires irradiés soit un ou plusieurs ateliers s'occupant de la collecte, du conditionnement ou du stockage des déchets radioactifs, soit toute combinaison des éléments énumérés ci-dessus.

ART. 2

Le terrain et la totalité des installations localisées sur ce site au sens de l'article 1^{er} feront partie du patrimoine d'une seule société anonyme de droit belge.

Aucune société anonyme déjà propriétaire d'un site nucléaire ne pourra posséder au dehors de ce site, en Belgique ou à l'étranger, ni d'autres installations, nucléaires ou non, ni de services à finalité nucléaire, ni engager à son service par contrat de travail ou d'emploi, des personnes dont l'activité principale s'exercerait hors du site.

Le siège social sera obligatoirement fixé au lieu du site.

ART. 3

Les actions des sociétés anonymes propriétaires de site nucléaire seront nominatives. La publication des actionnaires et du nombre d'actions que chacun d'eux possède sera faite avec les comptes annuels.

Toute modification de plus de 20 p.c. du capital sera rendue publique dans les 6 mois, par publication au *Moni-*

Ten einde de verantwoordelijkheden te kunnen vastleggen en de eigenaars te kennen, stellen wij voor dat iedere vestigingsplaats met een of meer kerninstallaties eigendom moet zijn van een enkele naamloze vennootschap per vestigingsplaats. Volgens ons voorstel behoren de aandelen van die naamloze vennootschappen op naam te zijn, zodat de eigenaars te allen tijde kunnen worden geïdentificeerd, zonder dat dit iets zal afdoen aan hun recht om over hun aandelen te beschikken.

Tenslotte zal het die naamloze vennootschappen verboden zijn om andere activiteiten uit te oefenen buiten de vestigingsplaats of dochteronderneming te houden.

VOORSTEL VAN WET

ARTIKEL 1

Onder vestigingsplaats van kerninstallaties wordt verstaan een geografisch bepaalde plaats die een aaneengesloten geheel vormt en waar in werking, stilgelegd of in aanbouw zijn hetzij een of meer kernreactoren, hetzij een of meer installaties waar meer dan de helft van de minimale kritische massa splijtbare stoffen wordt gebruikt of opgeslagen, hetzij een of meer opwerkingsfabrieken voor bestraalde splijtstoffen, hetzij een of meer fabrieken voor het verzamelen, het verpakken of het opslaan van radioactief afval, hetzij enige combinatie van de hiervoren genoemde bestanddelen.

ART. 2

De grond en de gezamenlijke installaties van een vestigingsplaats in de zin van artikel 1 behoren tot het vermogen van een enkele naamloze vennootschap naar Belgisch recht.

Een naamloze vennootschap die reeds eigenaar is van een vestigingsplaats van kerninstallaties mag buiten die vestigingsplaats, in België of in het buitenland, geen andere installaties, al dan niet voor kerndoeleinden noch diensten voor kerndoeleinden bezitten, noch een arbeidsovereenkomst voor arbeiders of bedienden sluiten met personen die hun voornaamste werkzaamheden buiten die vestigingsplaats zouden verrichten.

De vennootschap moet haar zetel hebben in de vestigingsplaats.

ART. 3

De aandelen van de naamloze vennootschap die eigenaar is van een vestigingsplaats van kerninstallaties, zijn op naam. De naam van de aandeelhouders en het aantal aandelen dat ieder van hen bezit, wordt samen met de jaarrekening bekendgemaakt.

Iedere kapitaalwijziging van meer dan 20 pct. moet binnen zes maanden worden bekendgemaakt door een bericht in

teur belge et dans deux journaux au moins, dont un journal de Bruxelles et un journal de la province où est situé le siège de la société anonyme ou, à défaut, par un second journal de Bruxelles.

ART. 4

Ces sociétés anonymes sont soumises aux lois et règlements en vigueur.

ART. 5

La société anonyme propriétaire du site est réputée être l'exploitant des installations qui s'y trouvent. Elle ne peut déléguer aucune responsabilité à d'autres sociétés ou organismes et est soumise aux agréments requis notamment en matière d'assurance.

La société anonyme propriétaire du site est réputée exercer elle-même toutes les activités; elle ne peut recourir à des sous-traitances que pour des objets contractuellement limités et de durée déterminée inférieure à un an. Elle conserve l'entière responsabilité comme si elle exécutait elle-même ces activités.

ART. 6

La présente loi entre en application le jour de sa publication au *Moniteur belge*, un délai de six mois à dater de sa publication étant accordé pour s'y conformer.

Y. de WASSEIGE.
R. GILLET.
F. HUBIN.
G. FLAGOTHIER.

het *Belgisch Staatsblad* en in ten minste twee bladen, waarvan een uit Brussel en een uit de provincie waar de naamloze vennootschap haar zetel heeft of, bij gebreke daarvan, in een tweede blad uit Brussel.

ART. 4

De naamloze vennootschappen zijn onderworpen aan de geldende wetten en verordeningen.

ART. 5

De naamloze vennootschap die eigenaar is van de vestigingsplaats, wordt beschouwd als de exploitant van de installaties die zich daar bevinden. Zij kan geen enkele verantwoordelijkheid overdragen aan andere vennootschappen of lichamen en moet de vereiste toelatingen bezitten, inzonderheid ter zake van verzekering.

De naamloze vennootschap die eigenaar is van de vestigingsplaats, wordt geacht zelf alle werkzaamheden te verrichten; zij kan enkel werk uitbesteden voor contractueel bepaalde zaken en voor een termijn van minder dan een jaar. Zij blijft ten volle aansprakelijk alsof zij die werkzaamheden zelf uitvoerde.

ART. 6

Deze wet treedt in werking op de dag van haar bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*, met dien verstande dat een termijn van zes maanden na de bekendmaking wordt verleend om aan haar voorschriften te voldoen.